

Regionalni ženski lobi za mir, sigurnosti i pravednosti u jugoistočnoj europskoj

Infobilten za 11. mjesec, 2009.

<http://www.rwlsee.org>

Pripremila RŽL Koordinator, Ana Lukatela

REZOLUCIJA EP-A O PROŠIRENJE

Krajem mjeseca, to jest 26.11.2009, Europski parlament je prihvatio rezoluciju o strategiji proširenja. Strategija se odnosi na zapadni Balkan, Island i Turska. U jugoistočnoj Europi strategija spominje nekoliko važna pitanja za svaku zemlju. Rezolucija ima riječi pohvale za **Crnu goru** i **Albaniju** za njihov napredak u reformama. Rezolucija upozorava **Bosnu i Hercegovinu** da polako pada iza svojih susjeda u brzini reforma i političkoj volji za reformama. Nestabilna politička klima u BiH je također spomentua, i problem što dva entiteta imaju suprotne vizije budućnosti zemlje.

Za **Makedoniju**, rezolucija očekuje da će pregovori sa Europskom unijom započeti u bliskoj budućnosti, ali da ta zemlja mora nastaviti sa započetim reformama, posebno na području pravosuđa i javne uprave, anti-korupcije, prava žena i međuetničkim odnosima. Napredak **Srbije** je dobrodošao, stoji u rezolucije, pogotovo jednostrana implementacija sporazuma o trgovini. Ali rezolucija upozorava da puna kooperacija sa sudom u Hagu i dalje nije postignuta i da je to ključno pitanje da bi zemlje regije mogle napredovati u procesu Europske integracije. Zastupnici su rezolucijom pohvalili i novi protokol između Srbije i EULEXa, pogotovo u odnosu na pitanja na sjeveru Kosova.

Rezolucija je otvorila mogućnosti da se osnaže odnose s **Kosovom** i da se Kosovo možda jednog dana uključi u neke EU programe. EU očekuje da se proces decentralizacije okonča do kraja godine i pohvalio je optimističan broj Srba koji su izašli na lokalnim izborima. Za **Hrvatsku**, EU očekuje da bi pristupni pregovori mogli biti okončani sredinom 2010 ako Hrvatska ispuni sva očekivanja, pogotovo u pravosudnim reformama. Nakon dovoljnog vremena da sve zemlje članice ratificiraju pristup, to znači da bi Hrvatska mogla postati članica EUa 2012.

Također, važno je ponoviti da od 1.1.2010 građanima Srbije, Crne gore i Makedonije je omogućeno putovanje u EU bez vize.

HRVATSKA

Hrvatska i Slovenija su 4.11.2009 potpisale sporazum o arbitraži za granična pitanja, što je omogućilo da se ponovno uspostave pristupne pregovore. U Hrvatskoj javnosti sporazum ima pomalo negativan imidž, jer skeptici uvjeravaju da će Hrvatska u arbitraži izgubiti dio svog teritorija. Krajem mjeseca, Hrvatska je zatvorila još tri poglavlja sto je

sveukupno 15 zatvorenih poglavlja da sada. Hrvatska se nada da će ostatak poglavlja otvoriti do kraja ove godine da bi pregovori mogli završiti do 3. mjeseca 2010.

BOSNA

U **Bosni**, tijekom 11. mjeseca EU i Američki dužnosnici su održavali ustavne pregovore između predstavnike političkog vrha etničkih skupina. Diskusija se odnosila na pitanje kao što su postepeno zatvaranje ureda Visokog povjerenika i nova uloga i nadležnosti ureda Europskog posebnog izaslanika. Pregovori su samo produbili neslaganja između tri skupine i dogovor nije postignut. EU je izrazio duboku zabrinutost za šanse napredka u reformama ako kooperacija nije uskoro uspostavljena.

SRBIJA

Srbija je ovaj mjesec poduzela ozbiljne korake prema svom novom cilju Europske integracije. Početkom mjeseca Ministar Vanjskih poslova Vuk Jeremić je službeno i potvrdio da će Srbija predati zahtjev za članstvo do kraja godine. Ali činjenica da odbjegli Ratko Mladić nije nijedan korak bliže Hagu predstavlja ozbiljan problem za aspiracije Srbije prema EU. EU će 10.12 donijeti odluku da li da odblokiraju Sporazum o Stabilizaciji i Asocijaciji sa Srbijom. Prije ove odluke, očekuje se da će Glavni tužitelj Haškog suda, Serge Brammertz, predstaviti u Vijeću sigurnosti UNa najpozitivniji izvještaj o kooperaciji Srbije s Hagom do sada. Predsjednik Tadić je nedavno izjavio da će čekati deblokadu SAA prije nego Srbija podnese zahtjev za članstvo.

ALBANIJA

Albanija je ovaj mjesec dostigla zavidni status zemlje bez mina, i to ranije od očekivanog. Minska polja na sjeveru Albanija oko granice s Kosovom su bile postavljene sa strane JNA, a bilo je i ne-eksplozirane kasetne bombe od NATOa. Od 1999, 34 osobe je poginulo od mina i 238 ozlijeđeno na sjeveroistoku Albanije. Što se tiče EU integracije, sredinom mjeseca vanjski ministri zemalja članice EUa su se složili da bi Albanija mogla vrlo uskoro postati službena zemlja kandidat.

KOSOVO

Na **Kosovu** su 15.11. održani lokalni izbori. EU je pohvalila organizaciju i protek izbora na urednost. Sudjelovanje Kosovskih srba je bila najveća do sada u post-konfliktnom Kosovu. Drugi krug izbora će se održati 13.12. Međunarodni monitori izjavili su da su njihovi standardi zadovoljeni. Konačni podaci ukazuju da je 45% građana izašlo na izborima, uspoređeno sa samo 40% na zadnjim parlamentarnim izborima koji su se održavali prije dvije godine, prije nezavisnosti. U srpskim enklavama je bio niži postotak izašlih glasača, ali i dalje bolje nego prije. Tako je u Štrpce izašlo 31% glasača, a u Gračanici 25%. Ali na sjeveru, gdje Beograd ima puno više utjecaja, Srbi nisu izašli na izborima. Također, ovaj mjesec broj zemalja UNa koje su priznale Kosovo popela se na 63 od 192.

MAKEDONIJA

Makedonija i Grčka su održale bilateralni dijalog krajem mjeseca u pokušaju da se nađe dogovor oko imena. Makedonija želi započeti pristupne pregovore s EU-om sa ovim pitanjem riješeno, da ne mora koristiti skraćenicu FYROM tijekom cijele pregovore. Grčka je jasno dala do znanja da njena pozicija se neće mijenjati ali da je uvijek otvorena za razgovor. Ali ako se pitanje imena ne riješi, upozorila je da bi mogla blokirati početak pristupnih pregovora s Makedonijom isto kao što je blokirala pristup Makedoniji u NATO. Ako nema dogovora očekuje se da bi iduće godine mogla započeti s mirovanje predvođeno sa strane UNa.

LISABONSKI SPORAZUM

Početkom 11. mjeseca **Lisabonski sporazum** su ratificirali Irska, Poljska i Češka. Odmah nakon toga krenulo se s implementacijom sporazuma, te su izabrani Europski predsjednik i Europska šefica vanjskih poslova. Zagovornici za ravnopravnosti spolova već dugo vode kampanju da nove pozicije stvorene kroz Lisabonski sporazum moraju reflektirati načela ravnopravnosti spolova. Od glavne dvije pozicije, Predsjednik i Ministar Vanjskih poslova, žena je imenovana na ovo drugo mjesto, a za preostala 26 pozicije ministara-povjerenika 8 žena je nominirano, što je 30%.